

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5,055 คน (สำนักทะเบียน อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด, 2556 : 20)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ในปี พ.ศ. 2556 จำนวนทั้งสิ้น 5,055 คน โดยวิธีการหากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตร ยามานะ (Yamane, 1973 : 727 ; อ้างถึงใน รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 70) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (5,055)

e = ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{5,055}{1 + (5,055 \times 0.05)^2} = \frac{5,055}{13.6375} = 370.66$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตามสูตร ยามานเ่คำนวณได้ 370.66 คน เพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 371 คน

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการแบ่งตามเพศ อาชีพ และระดับการศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 371 คน ออกเป็น 16 กลุ่ม โดยแบ่งตามสัดส่วนของประชากร ในเขตหมู่บ้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามพื้นที่หมู่บ้าน

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 บ้านโนนสวรรค์	456	33
2	หมู่ที่ 2 บ้านบักคู	227	17
3	หมู่ที่ 3 บ้านน้ำคำ	555	41
4	หมู่ที่ 4 บ้านฮ่องแฮ	234	17
5	หมู่ที่ 5 บ้านส้มโฮง	401	29
6	หมู่ที่ 6 บ้านหัวช้าง	516	38
7	หมู่ที่ 7 บ้านโนน	330	24

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
8	หมู่ที่ 8 บ้านสวายโคด	204	15
9	หมู่ที่ 9 บ้านดุน	475	35
10	หมู่ที่ 10 บ้านโนนตาแสง	338	25
11	หมู่ที่ 11 บ้านหนองม่วง	129	9
12	หมู่ที่ 12 บ้านพยอม	77	6
13	หมู่ที่ 13 บ้านโนนใหม่	202	15
14	หมู่ที่ 14 บ้านโนนสวรรค์	346	25
15	หมู่ที่ 15 บ้านเลิงแก	165	13
16	หมู่ที่ 16 บ้านโนนสวรรค์พัฒนา	400	29
รวม		5,055	371

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\frac{\text{ประชากรในพื้นที่ X กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

บ้านโนนสวรรค์ (ม.1) = $\frac{371 \times 456}{5,055} = 33$

$$\text{บ้านโนนสวรรค์ (ม.1)} = \frac{371 \times 456}{5,055} = 33$$

3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบง่าย

หลังจากที่ได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ใช้การสุ่มแบบง่ายจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามสัดส่วนของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน และใช้วิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อประชาชนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อประชาชนหมู่บ้านลงไปในกลุ่ม เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าจับได้ชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้าน ก็จะทำการจับฉลากของแต่ละหมู่บ้านไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบ 16 หมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 371 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยลักษณะและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ หนี้สิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และบทบาทในชุมชน

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

 ด้านกำหนดปัญหา

 ด้านจัดทำแผนงาน โครงการ

 ด้านตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา

 ด้านการตรวจสอบการนำแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบัญญัติ อบต.

 ด้านการติดตามและประเมินผล

 โดยใช้วิธี แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) มี 5 ระดับ ได้แก่ การมีส่วนร่วมเป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72)

2.3 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอ

ปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 131 – 160) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.5.1 นางสาวสุภาพร เย็นทรัพย์ วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5.2 นางวรินทร์ บุตรนาแพง วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ ตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.5.3 นายอาทิตย์ อัจหาญ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

2.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีการ IOC (Index If Item Objective Congruence) เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป แล้วนำไปเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วทำตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.8 นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item Total Correlaltion) ได้ค่าระหว่าง 0.43 - 0.84 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9675

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อประสานเก็บรวบรวมข้อมูลกับกรรมการหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 16 หมู่บ้าน
2. ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

เป็นประจำ ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง ให้	4	คะแนน
บางครั้ง ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง ให้	2	คะแนน
ไม่เคย ให้	1	คะแนน
4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
 - 4.1 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 186)

ค่าเฉลี่ย	การมีส่วนร่วม
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง

1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชากรในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติ Multiple Linear Regression Analysis

4.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำเสนอเชิงพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมจากแบบสอบถามนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ลงในรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item Total Correlation)

1.2 ความเชื่อมั่นและความเชื่อถือของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ และค่าความถี่

2.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อบรรยายลักษณะข้อมูล

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น Multiple Linear Regression Analysis

2.4 ข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็นหาความหมายและแจกแจงความถี่ แล้วนำมาเสนอด้วยการพรรณนาความ